

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Molka a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobkyně: **Herba Vitalis s.r.o.**, IČO: 51104857, se sídlem Vajanského 2055/1, Skalica, Slovenská republika (původně: **Herba Vitalis s.r.o.**, IČO: 25340123, se sídlem Maltézské náměstí 537/4, Praha 1), zast. Mgr. Petrem Břečkou, advokátem se sídlem Chlumova 1436/3, Jihlava, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2014, č. j. 6737-4/2014-900000-304.7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 3. 2018, č. j. 9 Af 60/2014 - 76, o návrhu žalobkyně na vydání předběžného opatření,

t a k t o :

Návrh žalobkyně na vydání předběžného opatření ze dne 7. 4. 2022 **se zamítá**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil celkem 27 rozhodnutí Celního úřadu pro hlavní město Prahu ze dne 8. 2. 2013, 11. 2. 2013 a 13. 2. 2013 (č. j. 27395/2013-510000-31; 28336/2013-510000-31; 28141/2013-510000-31; 28374/2013-510000-31; 28144/2013-510000-31; 28379/2013-510000-31; 28148/2013-510000-31; 28420/2013-510000-31; 28153/2013-510000-31; 28448/2013-510000-31; 28160/2013-510000-31; 28455/2013-510000-31; 28214/2013-510000-31; 28462/2013-510000-31; 28230/2013-510000-31; 28470/2013-510000-31; 28233/2013-510000-31; 28478/2013-510000-31; 28235/2013-510000-31; 28481/2013-510000-31; 28244/2013-510000-31; 28484/2013-510000-31; 28272/2013-510000-31; 28025/2013-510000-31; 28282/2013-510000-31; 28066/2013-510000-31; 28326/2013-510000-31). Danými rozhodnutími byla žalobkyni za období duben 2010 až prosinec 2011 vyměřena spotřební daň z lihu za použití pomůcek v celkové výši 2 008 965 Kč.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, ke které připojila návrh na vydání předběžného opatření.

[3] Stěžovatelka žádá o vydání předběžného opatření z důvodu nutnosti ochrany jejich práv plynoucích ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/46/ES ze dne 10. 6. 2002 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se doplňků stravy (dále jen „směrnice 2002/46/ES“) a rovněž z důvodu nutnosti ochrany unijního práva, jelikož je ohroženo dosažení cílů, kvůli kterým byla daná směrnice přijata. Česká republika po dobu osmnácti let od přistoupení k Evropské unii neuznává zvláštní právní úpravu doplňků stravy plynoucí ze směrnice 2002/46/ES a celním orgánům je vinou rozhodování soudů umožněno, aby mohly opakovaně beztrestně poškozovat práva stěžovatelky zaručená danou směrnicí, jelikož její doplňky stravy zajišťují, vyslovují jejich propadnutí, vynucují u těchto doplňků stravy platbu spotřební daně a vydávají platební výměry na doplňky stravy výhradně a pouze kvůli jejich složení. Z rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ze dne 19. 6. 1990, C - 213/89, *Factortame*, vyplývá, že s požadavky vlastními samotné povaze práva Společenství je neslučitelné jakékoli ustanovení vnitrostátního práva či jakákoliv právní, správní či soudní praxe, které by měly za následek oslabení účinnosti práva Společenství tím, že by odnímaly soudci příslušnému pro použití tohoto práva pravomoc učinit v okamžiku tohoto použití vše, co je nezbytné pro to, aby ponechal stranou vnitrostátní ustanovení tvořící překážku pro úplnou účinnost norem Společenství. V gesci národních soudů je tak praktická vynutitelnost unijních předpisů a dle Smlouvy o fungování Evropské unie jim byla svěřena ochrana práv jednotlivců obsažených v unijním právu.

[4] Jelikož stěžovatelce kvůli nepřiměřené délce soudního řízení a nezákonnému postupu soudů a správních orgánů hrozí závažná újma, navrhla Nejvyššímu správnímu soudu (dále též „NSS“), aby vydal následující předběžné opatření:

1. Stěžovatelka má právo výroby, vývozu, dovozu, nákupu a prodeje doplňků stravy, jak jsou definovány směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/46/ES ze dne 10. června 2002 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se doplňků stravy uvedených na trh v souladu s článkem 10 v jednotkovém balení nepřesahujícím objem 150 ml s obsahem lihu vyšším než 1,2 % objemových značky Herba Vitalis® vyrobenými z lihu osvobozeného nebo z lihu se zaplacenou spotřební daní bez omezení.

2. Orgánům celní správy České republiky se zakazuje z důvodu složení doplňky stravy s obsahem lihu více než 1,2 % objemových obchodní značky Herba Vitalis® označovat za lihoviny nebo alkoholické či lihové nápoje a vybrané výrobky s povinností platby spotřební daně. Dále se orgánům celní správy České republiky zakazuje zdaňovat doplňky stravy s obsahem lihu více než 1,2 % objemových obchodní značky Herba Vitalis® spotřební daní. Orgánům celní správy České republiky se rovněž ve vztahu k doplňkům stravy s obsahem lihu více než 1,2 % objemových obchodní značky Herba Vitalis® zakazuje ukládání veškerých opatření s účinkem rovnocenným množstevním omezením dovozu či vývozu ve znění čl. 34 a 35 Smlouvy o fungování Evropské unie.

[5] Žalovaný k návrhu uvedl, že v dané věci není důvod vydávat předběžné opatření dle § 38 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Sporná otázka nakládání s vybranými výrobky, které bez dalšího podléhají spotřební dani, byla opakovaně řešena před NSS (srov. např. rozsudek ze dne

pokračování

23. 6. 2014, č. j. 8 Afs 21/2013 - 54, nebo ze dne 9. 8. 2017, č. j. 7 Afs 166/2017 - 19). Městský soud též dostatečně vysvětlil, že v dané věci nemohlo dojít k porušení unijního práva.

[6] Nejvyšší správní soud po zvážení všech předložených argumentů dospěl k závěru, že návrhu na vydání předběžného opatření nelze vyhovět.

[7] Podle § 38 odst. 1 s. ř. s., platí, že *byl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímně upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet. Ze stejných důvodů může soud uložit takovou povinnost i třetí osobě, lze-li to po ní spravedlivě žádat.*

[8] Předběžné opatření je výjimečným nástrojem, jehož účelem je zatímní úprava poměrů účastníků soudního řízení, hrozí-li v důsledku pokračování dosavadního stavu věci nebo naopak v důsledku jejich změny vážná újma. K tomu, aby bylo možno návrhu na vydání předběžného opatření vyhovět, musí účastník navrhuující předběžné opatření dostatečně konkrétně tvrdit hrozící vážnou újmu, resp. takovou újmu odpovídajícím způsobem osvědčit. K definici vážné újmy se NSS vyjádřil například v usnesení ze dne 24. 5. 2006, č. j. Na 112/2006 - 37, č. 910/2006 Sb. NSS, v němž uvedl, že *„vážnou újmu je nutno zejména rozumět takový zásah do právní sféry účastníka, (...) který představuje natolik zásadní narušení této jeho sféry, že po účastníkovi nelze spravedlivě požadovat, aby jej, byť dočasně, snášel. Vážnou újmu tedy budou zejména intenzivní zásahy do intimní sféry navrhovatele, do jeho vlastnických práv či do jiných jeho subjektivních práv, zejména těch, která mají povahu práv ústavně zaručených.“*

[9] Smyslem předběžného opatření není posouzení důvodnosti podaného návrhu ve věci samé. Předběžné opatření je vydáváno v zásadě bez ohledu na důvodnost návrhu ve věci samé, podmínkou pro jeho vydání je existence bezprostředně hrozící vážné újmy. Předběžným opatřením proto zpravidla nelze dosáhnout stejného výsledku, jakého se účastník domáhá ve věci samé. Tím by totiž byla popřena zmíněná povaha tohoto institutu jako dočasného, prozatímního, a naopak rozhodování o věci samé by bylo takovým předběžným opatřením předurčeno, ze své podstaty by ztratilo smysl a stalo by se pouze formálním (viz usnesení NSS ze dne 22. 4. 2021, č. j. 4 Ao 1/2021 - 56).

[10] Stěžovatelka se domáhá toho, aby NSS předběžným opatřením rozhodl, že celní orgány nesmějí označovat její výrobky za lihoviny, alkoholické či lihoviny, dále nesmějí její výrobky zdaňovat spotřební daní a nesmějí ohledně nich ukládat opatření s účinkem rovnocenným množstevním omezením dovozu či vývozu. Otázka označování výrobků stěžovatelky a jejich zdanění však byla součástí meritorního posouzení městského soudu a tvoří též obsah stěžovatelčiny kasační argumentace. Pokud by NSS návrhu na předběžné opatření vyhověl, došlo by k dosažení stejného výsledku, jakého se stěžovatelka domáhá ve věci samé, tj. toho, aby s jejími výrobky nebylo zacházeno jako s lihovinami. K tomu ale předběžné opatření dle výše uvedeného neslouží. Shodný závěr platí i u otázky souladnosti vnitrostátního práva a směrnice 2002/46/ES, kterou se má NSS na základě kasačních námitek zabývat až při meritorním posouzení kasační stížnosti. Ze stejného

důvodu nemůže NSS rozhodnout o návrhu, že stěžovatelka smí vyrábět, vyvážet, dovážet, nakupovat a prodávat sporné zboží.

[11] Stěžovatelka též neosvědčila základní podmínku pro vydání předběžného opatření, a to existenci bezprostřední, závažné a nezvratné újmy, která jí hrozí, jelikož ve svém návrhu neuvedla konkrétní skutečnosti, které by nasvědčovaly, že jí daná újma skutečně hrozí. Hrozící vážnou újmu by NSS shledal například v případě, kdy by bez zásahu v podobě nařízení předběžného opatření hrozilo znemožnění výkonu hospodářské činnosti stěžovatelky či jeho podstatné omezení, případně jiný postup mající na ni likvidační dopady (srov. usnesení NSS 26. 4. 2017, č. j. 6 As 113/2017 - 61). Stěžovatelka netvrdila, že by postup správních orgánů měl v jejím případě likvidační dopady či by jí znemožnil výkon hospodářské činnosti. Neuvedla ani jinou konkrétní skutečnost, kterou by bylo možné označit za bezprostřední, závažnou a nezvratnou újmu. Nejvyšší správní soud proto hrozbu vážné újmy v dané věci neshledal.

[12] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud návrh na vydání předběžného opatření podle § 38 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[13] Závěrem NSS dodává, že rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření je svou povahou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé. O návrhu stěžovatelky mohl NSS rozhodnout až poté, co provedl nezbytné procesní úkony a městský soud mu dne 28. 4. 2022 předložil soudní spis (podpůrně viz usnesení NSS ze dne 15. 4. 2021, č. j. 10 As 31/2021 - 134).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. května 2022

JUDr. Pavel Molek
předseda senátu